

ΜΙΑ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΓΡΟΙΚΙΑ ΣΤΙΣ ΑΚΤΕΣ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ

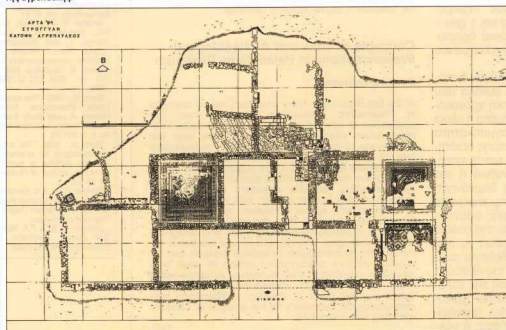
Αγγελική Ντούζογλη
Αρχαιολόγος

Σε μικρή απόσταση από τις λιμνοθάλασσες Ροδιά και Τσουκαλού του Αμβρακικού κόλπου, βορειοανατολικά της κοινότητας Στρογγυλής του νομού Άρτας, στους πρόποδες του όρους Μαυροβούνι, υψώνεται ο λόφος Ποδαρούλι. Πάνω στο λόφο και χαμηλότερα στη γύρω περιοχή διατηρούνται διάσπαρτα αρχαία λείψανα διαφόρων εποχών¹ (σχέδ. 1). Στο βόρειο τμήμα του λόφου εντοπίζονται δύο συλημένοι κιβωτιόσχημοι τάφοι από ασβεστολιθικές πλάκες, ενώ ανατολικά του λόφου, στο βαθύπεδο στη θέση "Αραπόσιπο", σώζονται ερείπια ενός ορθογώνιου κτηρίου-πύργου. Η τοιχοποιία του οικοδομήματος από ορθογώνιους και πολυγωνικούς λίθους, σε συνδυασμό με τα μελαμβραφή όστρακα που συγκεντρώθηκαν από τον παρακείμενο αγρό, μας οδηγούν σε μια χρονολόγηση προς το τέλος των κλασικών και τις αρχές των ελληνοριστικών χρόνων. Το οικοδόμημα ασφαλώς σχετίζεται με τα ερείπια αρχαίας ακρόπολης που βρίσκεται σε απόσταση 3 περίπου χλμ. προς βορρά, κοντά στην κοίτη του αρχαίου Ωρωπού (του σημερινού ποταμού Λούρου). Η ακρόπολη αυτή, κοντά στις ακτές του Αμβρακικού, γνωστή στη βιβλιογραφία από τη μεσαιωνική της ονομασία "Κάστρο των Ρωγών", ταυτίζεται από ορισμένους ερευνητές με το αρχαίο Βουχέτιο, που μαζί με δύο άλλα πολιίσματα, τον Ωρωπό και τις Βατίες (ή [την] Βιτία), αναφέρονται στις αρχαίες πηγές ως αποικίες των Ηλείων στην Κασσωπαία (ή Κασσωπία).

Η πλησιονότης όμως των ερειπίων, πάνω στο λόφο Ποδαρούλι, χρονολογούνται στους ρωμαϊκούς χρόνους και αποτελούν τα κατάλοιπα ενός εκτεταμένου συγκροτήματος αγροικίας², με τα ενδιαίτηματα των χρηστών της (αγρέπαυλη), αποθήκες, εγκαταστάσεις ελαιοτριβείου και ενός οκταγωνικού οικοδομήματος με προσκήσιαμα, πιθανώς βαλανείου.

1. Τμήμα ψηφιδωτού δαπέδου στο δωμάτιο 1, όπως αυτό επαναποθετήθηκε πρόχειρα, κατά τη διάρκεια επισκευής του δωματίου.

Σχέδ. 2. Κάτοψη του αποκαλυφθέντος τμήματος της αγρέπαυλης.

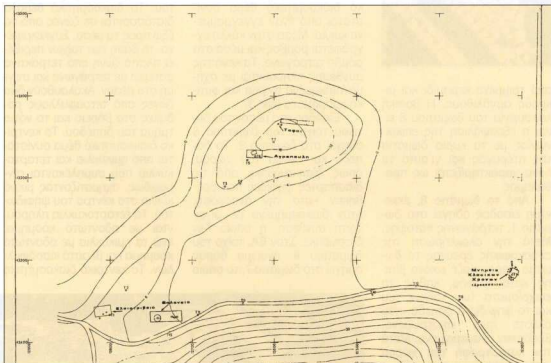
Ο εντοπισμός τμημάτων επιφανειακών ψηφιδωτών δαπέδων σε κατάσταση διάλυσης στην αγρέπαυλη (εικ. 1), στο βόρειο τμήμα του συγκροτήματος, κατά το 1992, μας οδήγησε στην άμεση ανάθεση εργασιών στερέωσης των ψηφιδωτών από ειδικευμένο συνεργείο συντηρητών³. Οι εργασίες του 1992 κατέδειξαν όχι μόνο την αναγκαιότητα της συντήρησης και προστασίας των ορατών επιφανειακά ψηφιδωτών δαπέδων και τοιχοποιιών

του οικοδομήματος, αλλά και τη σπουδαιότητά τους. Κατά το 1993 και το 1994 πραγματοποιήθηκε ανασκαφική έρευνα, ώστε να αποκαλυφθούν τα ψηφιδωτά δάπεδα όλων των χώρων της αγρέπαυλης και να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης των ψηφιδωτών και των τοιχοποιιών της, που στο μεταξύ δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Οι αρχαιολογικές έρευνες αποκάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος του οικοδομήματος⁴. Με βάση τη διαρρύθμιση των δω-

Κύρια (νότια) πτέρυγα

Από την κύρια πτέρυγα της αγρέπαυλης ήρθαν στο φως δεκά χώροι ή δωμάτια (8, 3, 5, 7, 9, 10, 1, 12, 13, 14). Τα δωμάτια διατάσσονται σε σχήμα Πι γύρω από το επίμηκες δωμάτιο 8, στον νότιο τοίχο του οποίου βρίσκεται και η κεντρική είσοδος της αγρέπαυλης. Η είσοδος, λόγω του πλάτους της, πρέπει να έφερε πολύφυλλο θύρωμα. Το δάπεδο τουωματίου 8 αποτελείται

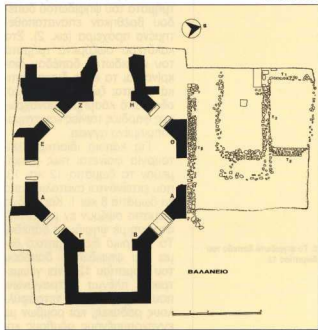

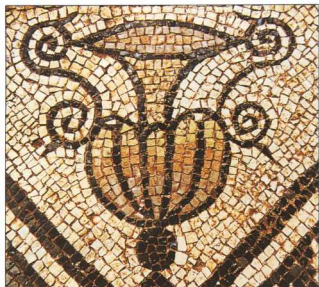
Σχέδ. 1. Τοπογραφικός χάρτης της περιοχής, όπου σημειώνεται η θέση των αρχαίων οικοδομικών λειψάνων.

Σχέδ. 3. Κάτοψη του αποκαλυφθέντος τμήματος του βαλνείου.

ματιών, η αγρέπαυλη αποτελείται από δυο πτέρυγες (σχέδ. 2): τη νότια πτέρυγα (κύρια) και τη βόρεια (πτέρυγα βοηθητικών χώρων). Αυτό ο διαχωρισμός των πτερυγών σε "κύρια" και "πτέρυγα βοηθητικών χώρων" ενισχύεται και από τη διαφοροποίηση της δομής των τοιχοποιιών. Οι τοιχοποιίες της κύριας πτερυγας είναι χυτές, χτισμένες κατά το σύστημα opus incertum και επιχρισμένες με κονίαμα, σωζόμενο κατά τόπους. Ένας μόνο από τους τοίχους της κύριας πτερυγας φέρει επένδυση με οπτόπλινθος κατά το opus testaceum. Οι τοιχοποιίες της δευτερεύουσας πτερυγας διαφοροποιούνται, καθώς είναι χτισμένες με απλή ξερολιθία και θεμελιώνονται πάνω στο φυσικό βράχο, λειασμένον όπου χρειάζεται.

3. Λεπτομερία ψηφιδωτού δαπέδου στο δωμάτιο 13.

από τριμμένο κεραμίδι και μικρούς αργόλιθους. Η βασική λειτουργία του δωματίου 8 είναι η εξασφάλιση της επικοινωνίας με τα κύρια δωμάτια της πτέρυγας και γι' αυτό το λόγο χαρακτηρίζεται ως προθάλαμος.

Από το δωμάτιο 8, έκκεντρη είσοδος οδηγεί στο δωμάτιο 1, τετράγωνης κάτοψης. Μετά την ολοκλήρωση της ανασκαφικής έρευνας το δωμάτιο παρουσίαζε εικόνα βίαιης καταστροφής, καθώς τα επιχρίσματα των τοίχων του και το ψηφιδωτό δάπεδο, που άλλοτε ήταν επιστρωμένο, βρέθηκαν αναμειγμένα. Μετά την καταστροφή του χώρου φαίνεται ότι έγινε προσπάθεια επισκευής του, καθώς πολλά τμήματα του ψηφιδωτού δαπέδου βρέθηκαν επανατοποθετημένα πρόχειρα (εικ. 2). Στα καλύτερα σωζόμενα τμήματα του ψηφιδωτού δαπέδου διακρίνονται τα εξής διακοσμητικά θέματα: ζώνες με πλοχμό, οδοντωτό κόσμημα, μονόχρωμες φαρδιές ταινίες και σχηματισμένη αγγεία.

Για κάποια ιδιαίτερη λειτουργία φαίνεται πως χρησιμοποιούνταν τα δωμάτια 12 και 13, που εκτείνονται ανατολικά από τα δωμάτια 8 και 1. Και τα δύο δωμάτια σώζουν εν μέρει επιστρώση με ψηφιδωτά δάπεδα. Το κεντρικό διακοσμητικό θέμα του ψηφιδωτού δαπέδου του δωματίου 12 είναι γεωμετρικό: πλέγμα τετραγώνων, που πληρούνται με τετράφυλλους ρόδακες, και ρόμβων με εγγεγραμμένους ρόμβους και

τετράγωνα. Η κεντρική παράσταση πλαισιώνεται με μια ζώνη αστράγαλου και με μια ζώνη από βλαστούς κισσόφυλλων (εικ. 2).

Το ψηφιδωτό δάπεδο στο δωμάτιο 13 είναι πιο περίτεχνο. Τη βάση των τοίχων περιβάλλει μια ζώνη από ρόμβους και ακολουθεί ζώνη με οδοντωτό κόσμημα πλαισιωμένο από δύο μονόχρωμες ταινίες. Η επόμενη ζώνη φέρει ως διακοσμητικό θέμα σύνθετο πλοχμό, πλαισιωμένων εσωτερικά με οδοντωτό κόσμημα. Το κεντρικό διακοσμητικό θέμα συνίσταται από έναν εγγεγραμμένο κύκλο. Μέσα στον κύκλο εγγράφεται ρόμβος και μέσα στο ρόμβο τετράγωνο. Τα κενά της σύνθεσης πληρούνται με σχηματισμένη αγγεία και φυτικά κοσμήματα (εικ. 3).

Είσοδος στο μέσον του δυτικού τοίχου του δωματίου 8 οδηγεί στο δωμάτιο 9. Το δάπεδο και αυτού του χώρου, όπως διαπιστώθηκε από τις διάσπαρτες ψηφίδες που βρέθηκαν κατά την ανασκαφή, ήταν διακοσμημένο με ψηφιδωτή σύνθεση, η οποία δεν διασώθηκε. Στον ΒΑ. τοίχο του δωματίου 9, άνοιγμα θύρας οδηγεί στο δωμάτιο 7, το οποίο

ήταν επιστρωμένο με ψηφιδωτό δάπεδο με πολύχρωμη σύνθεση από γεωμετρικά και φυτικά θέματα, όμοιας τεχνοτροπίας με τα ψηφιδωτά δάπεδα των άλλων χώρων. Χρησιμοποιήθηκαν ψηφίδες λευκού χρώματος (για το βάθος), μελανού ή σκουροπράσινου (για τα περιγράμματα και τα κύρια διακοσμητικά θέματα), ιώδους, κίτρινου ή ροδαλού (για την απόδοση των λεπτομερειών).

Το ψηφιδωτό δάπεδο σώζεται αποσπασματικά, με φθορές στο κεντρικό και βόρειο τμήμα του. Τα διακοσμητικά θέματα διατάσσονται σε ζώνες από τα έξω προς τα μέσα. Συγκεκριμένα, τη βάση των τοίχων περιβάλλει πλατιά ζώνη από τετράκλινα αστέρια με τετράγωνο και στήλη στο μέσον. Ακολουθούν δύο ζώνες από τετράφυλλους ρόδακες στο βόρειο και το νότιο τμήμα του δαπέδου. Το κεντρικό διακοσμητικό θέμα συνίσταται από ημικύκλια και τεταρτοκύκλια που συμπλέκονται σιμμοειδώς, σχηματίζοντας μικρό κύκλο στο κέντρο του ψηφιδωτού. Τα τεταρτοκύκλια πληρούνται με οδοντωτό κόσμημα, ενώ τα ημικύκλια με οδοντωτό κόσμημα και βλαστό κισσόφυλλων. Το κεντρικό διακοσμητικό

2. Το ψηφιδωτό δάπεδο του δωματίου 12.

θέμα πλαισιώνουν μία ζώνη από οδοντωτό κόσμημα και μία ζώνη από πλοχμό.

Δυτικά του δωματίου 9 εκτείνονται τα δωμάτια 10 και 14, τα οποία διαχωρίζονται με τοίχο ελλειψοειδούς σχήματος. Η ανασκαφή σ' αυτούς τους χώρους περιορίστηκε στην αποκάλυψη τμημάτων των τοίχων.

Σημαντικός χώρος για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας των δωματιών της κύριας πτέρυγας, με τη βόρεια πτέρυγα

των δευτερευόντων-βοθητικών χώρων, είναι ο διάδρομος 3, στον οποίο η πρόσβαση γίνεται από το δωμάτιο 8. Στον ΝΔ. τοίχο του διαδρόμου 3 βρέθηκε κατά χώρα λίθινο μονολιθικό κατώφλι, χωρίς τόρμους για τη στερέωση θυρώματος. Από το γεγονός αυτό συμπεραίνουμε ότι ο διάδρομος ήταν ανοικτός προς τον προθάλαμο (δωμάτιο 8). Βρέθηκαν κατά χώρα δύο ακόμα κατώφλια με τόρμους για τη στερέωση μονόφυλλου θυρώματος, ένα στον ΒΔ. τοίχο, που οδηγούσε στο δωμάτιο 5, και ένα στον ΒΑ. τοίχο, που οδηγούσε στο δωμάτιο 4, της βόρειας πτέρυγας. Το δάπεδο του διαδρόμου 3 συνίσταται από θραύσματα κεράμων.

Βόρεια πτέρυγα (πτέρυγα βοθητικών χώρων)

Από τον χώρο 4 της βόρειας πτέρυγας εξασφαλιζόταν η είσοδος στα δωμάτια 11 και 2, καθώς και η επικοινωνία με την κύρια πτέρυγα μέσω του διαδρόμου 3, όπως διαπιστώθηκε από την εύρεση ενός λίθινου μονολιθικού κατωφλιού στον ΒΑ. τοίχο του. Κατά πάσα πιθανότητα ο χώρος 4 ήταν το αίθριο της αγρέπαυλης. Τα ανασκαφικά δεδομένα από αυτόν το χώρο επιτρέπουν την παρατήρηση των διαδοχικών οικοδομικών φάσεων της αγρέπαυλης. Αρχικά το αίθριο ήταν ένας επιμήκης ενιαίος χώρος με δάπεδο το λειασμένο βρά-

χο. Στη δυτική του γωνία υπήρχε κλιμακοστάσιο, από το οποίο σώζονται τρεις αναβαθμοί, κτισμένοι με χυτή τοιχοποιία και επένδυση από σπιτόπλιθους κατά το σύστημα opus testaceum. Το κλιμακοστάσιο οδηγούσε στο δεύτερο όροφο της αγρέπαυλης. Σε μεταγενέστερη εποχή, κατά την οποία στην αγρέπαυλη έγιναν επισκευές, το κλιμακοστάσιο φαίνεται ότι καταρρέθηκε, καθώς η δυτική γωνία του αίθριου κλείστηκε και διαμορφώθηκε ένα ξεχωριστό δωμάτιο 6.

Από το αίθριο (χώρος 4), οδηγούμαστε στα δωμάτια 2 και 11, των οποίων δεν επιβεβαιώθηκε η ακριβής χρήση, καθώς δεν ολοκληρώθηκε η ανασκαφή.

Η κυρίως κατοικία, όπως αναφέρθηκε, πλαισιώνεται νότια - νοτιοδυτικά από ένα οκταγωνικό οικοδόμημα με προσκίσματα (βαλανείο) και από εγκαταστάσεις ελαιστριβείου.

Πυρήνας του πρώτου συγκροτήματος είναι ένα οκταγωνικό κτήριο (εσωτερική διάμετρος 7,80 μ. και μήκος κάθε πλευράς 3,20 μ.) (σχδ. 3). Οι έξι από τις οκτώ πλευρές του οικοδομήματος φέρουν ανοίγματα εισόδου, που σώζουν στην πλειονότητά τους παραστάδες από γκριζωπό ασβεστόλιθο. Ο οκταγωνικός χώρος είχε θολωτή στέγαση, της οποίας σώζεται τμήμα στο ΒΔ. τοίχο. Ο θόλος είναι κατασκευασμένος από χυτή τοιχοποιία με εσωτερικές νευρώσεις, κατά το πρότυπο των Θερμών της Βαία και της Minerva

4. Πήλιнос αμφορέας (αποσπασματικά σωζόμενα) από την αγρέπαυλη.

5. Απότμγμα πήλινου ανάγλυφου λίκνου με την υπογραφή του κεραμέα: ΠΙΣΦΟΡΟΥ, στη βάση του.

6. Απότμγμα πήλινου ανάγλυφου σκύου με λατρευτική παράσταση από τον Διονυσιακό κύκλο.

Medica. Ανατολικά του οκταγωνικού οικοδομήματος εκτείνεται τετράπλευρος κμαροσκεπαστος χώρος, ενώ δυτικά αυτό επικαινώνει με χώρο ελαιψειοειδούς κάτοψη. Από την αποκάλυψη τμημάτων τοιχοποιιών στα νότια του οκταγώνου συμπεραίνουμε την ύπαρξη και άλλων χώρων.

Οι τοίχοι του οκταγώνου είναι χτισμένοι με χυτή τοιχοποιία με ένδυνση οπτοπλινθίων κατά το σύστημα opus testaceum. Εξαιρέση ως προς τον τρόπο κατασκευής αποτελούν οι τοίχοι του ανατολικού τετράπλευρου χώρου, οι οποίοι στο κάτωτο τμήμα τους φέρουν τοιχοποιία κατά το σύστημα opus quasi-reticulatum. Η ολοκλήρωση της ανασκαφής αυτού του οικοδομήματος ασφαλώς θα προσθέσει νέα στοιχεία ως προς την κάτοψη του και τις διάφορες οικοδομικές φάσεις του.

Δυτικά του οκταγώνου και νότια της αγρέπαυλης, εκτεταμένη απομύλιση έφερε στο φως σημαντικότερα επιφανειακά ευρήματα, τα οποία τεκμηριώνουν ότι ο χώρος λειτουργούσε ως ελαιοτριβείο. Συγκεκριμένα, κατά χώρα βρίσκονται τρία μεγάλα λίθινα τριβεία (trapeta), με τη χαρακτηριστική εσωτερική κοιλότητα -δεξμενη- για τη σύνθλιψη των ελαιοκόρπων (mortarium) και με το σύμφωνο κόνισσο στο κέντρο (milliarium). Διασώζονται δε μικρό τμήμα του χειλούς τους (labrum). Επίσης, βρέθηκε και απότμημα μυλόλιθου (orbis) και τρεις λίθινα λεκανές ελαιοπιεστηρίων. Χαρακτηριστική είναι η κυκλική αούλα στην περιφέρεια των λεκανών (canalis rotunda) και η προχολή για την εκροή του λαδιού.

Συμπεράσματα

Με βάση τη διαρρύθμιση των δωματιών της αγρέπαυλης, που μερικώς απεκάλυψε η ανασκαφική έρευνα, συμπεραίνουμε ότι το κτήριο ανήκει στον τύπο της έπαυλης με διάδρομο ή στοά (the corridor villa ή Portikus Villa). Στην αγρέπαυλη διαπιστώθηκαν τουλάχιστον δύο οικοδομικές φάσεις. Στην πρώτη οικοδομική φάση η αγρέπαυλη είχε και δεύτερο όροφο. Το δωμάτιο 8 πρέπει να ήταν ανοιχτό στην πρόσοψη του με κίονες. Στη δεύτερη οικοδομική φάση ο δεύτερος όροφος πρέπει να καταργήθηκε, καθώς ο χώρος του κμαροσκεπαστού κλειστήκε και ίσως χρησιμοποιήθηκε ως αποθήκη. Η κάταρτιση του δεύτερου ορόφου φαίνεται να συμβαίνει με τη διέρυση του ισόγειου, εφόσον προστέθηκαν νέα δωμάτια (δωμάτια 5, 7, 9). Η πρόσοψη του προβαλάμιου (δωμάτιο 8) πρέπει κάποτε να κλείστηκε με τοίχο, στο μέσον του οποίου αφερίκε άνοιγμα εισόδου. Συγχρόνως, φαίνεται ότι σ'αυτή τη φάση κάποιες από τις τοιχοποιίες της κύριας πτέρυγας ενισχύθηκαν ή επισκευάστηκαν.

Τα κινητά ευρήματα, που προέρχονται από την ανασκαφική έρευνα της αγρέπαυλης, χρονολογούν τη χρήση της από τον 1ο αι. ως τον 3ο αι. μ.Χ. Βρέθηκε μεγάλη ποσότητα οικιακής χρηστικής κεραμικής, που αντιπροσωπεύεται από θραύσματα άβαρων αμφορέων (εικ. 4), πηλινων ανάγλυφων λύχνων (που ορισμένοι φέρουν στη βάση τους την υπογραφή του κεραμέα, εικ. 5), ανάγλυφων σκύφων (εικ. 6), κ.ά. Βρέθηκαν, επίσης, αποτμήματα αρχιτεκτονικών μελών και λίγα νομίσματα

τα εποχής Οκταβιανού Αυγούστου, Σεπτιμίου Σεβήρου, Καρακάλλα και Γαλλινού. Στα τέλη του 2ου ως τις αρχές του 3ου αι. μ.Χ. χρονολογούνται και τα ψηφιδωτά δάπεδα, αν και συγκρίνουμε με τα ψηφιδωτά δάπεδα από την έπαυλη του Μ. Αντωνίνου στη Νικόπολη και με αυτά από την "Οικία των Ψηφιδωτών" στην Κόρινθο.

Η αγρέπαυλη, σύμφωνα με τα ανασκαφικά δεδομένα, αποτελούσε τον πυρήνα μιας αγροικής με ελαιοτριβεία, βλαναεία και πιθανόν άλλα προσκτίσματα. Ανήκε σ'έναν πλούσιο γαιοκτήμιο, την ασφάλεια των δραστηριοτήτων του οποίου εξασφάλιζαν οι αρχές της γεγονικής Νικόπολης, την οποία ανδρούσε, μεταξύ των ακτών του Αμβρακικού και του Ιονίου πελάγους, ο Οκταβιανός Αυγούστος, σε ανάμνηση της περιλάλητης νίκης του στο Άκτιο. Η θέση της αγρέπαυλης στην κορυφή του λόφου είναι προνομιακή, καθώς από εδώ μπορεί να ελέγχει κανείς όλο τον κάμπο που εκτείνεται γύρω από το λόφο, αλλά και να επικαινώνει σχετικά εύκολα με τον Αμβρακικό κόλπο και τη Νικόπολη. Η ολοκλήρωση της ανασκαφικής έρευνας της αγροικής, με τις απαραίτητες εργασίες συντήρησης και κατασκευής στεγάστρων, κρίνεται αναγκαία, ώστε να αναδειχθεί ένας μοναδικός αρχαιολογικός χώρος για τη βορειοδυτική Ελλάδα.

Σημειώσεις

1. Βλ. σχετικά ΑΕ 1950-51, "Αρχαιολογικά Χρονικά", σσ. 40-41. Ν. Γ. Λ. Hammond, *Epirus*, 1967, σ. 61. S. Dakaris, *Cassopala and the Elean Colonies*, 1971, σσ. 59, 95 και ΑΔ 47 (1992), Β1, "Χρονικά", σσ. 294-295.
2. Ο όρος αγροική χρησιμοποιείται εδώ για να δηλώσει τα οικοδομικά συγκρήματα με την κύρια κατοικία και τα διάφορα άλλα οικοδομήματα που τη συνδέουν (βλαναεία, αποθήκες, εργατήρια εγκαταστάσεις κ.ά.), ενώ ο όρος αγρέπαυλη αναφέρεται στην κυρία κατοικία.
3. Τις εργασίες συντήρησης των ψηφιδωτών δαπέδων ανέλαβε ειδικό συνεργείο με επικεφαλής τον κ. Χ. Σιήτη, τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία του. Σε κείμενο που ακολουθεί, ο κ. Α. Χιήτης θα αναφερθεί διεξοδικά στις εργασίες και στον τρόπο συντήρησης των ψηφιδωτών δαπέδων.
4. Ο έρευνες πραγματοποιήθηκαν με δαπάνη της Κοινότητας Στρογγυλής υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Προγραμματισμού της Νομαρχίας Άρτας, και εντοχθήκαν στο Κοινωνικό Πρόγραμμα Leader 1, χάρη στις προσφορές του φιλάνθρωπου Προέδρου της Κοινότητας Κ. Μπίστορη, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά και από αυτή τη θέση. Επίσης ευχαριστώ τις κυρίες Κλειώ Τσίτσα και Βάσω Λαμπρού, αρχαιολόγους, υπεύθυνες των ανασκαφών, για τη συνδρομή τους.

A Roman Country-House on the Coast of Amvrakikos Bay

Angeliki Douzogl

The Podarouli hill stands at the feet of Mavrouniti mountain, not far from the Rodia and Tsoukalou lagoons of the Amvrakikos Bay. On the hill and in the lower adjacent area (plan 1) scattered ancient remnants dating from various periods, mainly from the Roman era, are preserved, which are remains of an extensive complex of a country-house.

The location of sections of disintegrated floor mosaics in the country-house (photos 1, 2), at the north part of the complex in 1992, led to the urgent conservation of the mosaics by a group of specialists.

According to the excavational data, the country-house belonged to a rich land-owner, whose activities were protected by the authorities of the neighbouring city of Nicopolis, which was founded by the first Roman Emperor Octavian Augustus to commemorate his glorious victory in the naval battle of Actium in 31 BC. The completion of the excavational research of the country-house, the necessary conservation works and their protection by the state are of great importance for the proper promotion of this unique in North-western Greece archaeological site.

Βιβλιογραφία

- ΑΕ 1950-51, "Αρχαιολογικά Χρονικά", σσ. 40-41.
- ΑΔ 47 (1992), Β1, "Χρονικά", σσ. 294-295.
- ΑΔ 47 (1973), Β2, "Χρονικά", σ. 408.
- ΑΔ 47 (1993), "Χρονικά" (υπό έκδοση).
- ΑΔ 47 (1994), "Χρονικά" (υπό έκδοση).
- Jean-Pierre Adam, *La construction romaine*, σσ. 194-205.
- S. Dakaris, *Cassopala and the Elean Colonies*, 1971, σσ. 59, 95.
- N. G. L. Hammond, *Epirus*, 1967, σ. 61.
- Corinth, vol. I, Part. V, New Jersey 1960, "The Southwest Building, The twin Basilicas, The Mosaic House".
- J. T. Smith, 1997, *Roman Villas: a study in social structure*.
- Andrew Wallace-Hadrill, *New Jersey 1994, Houses and Society in Pompeii and Herculaneum*.